Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi raskaiden kuorma-autojen tienkäyttöverosta ja eräiden lakien muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta 22.1.2019

Ari Herrala

Johtava asiantuntija, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Raskaiden ajoneuvojen tienkäyttövero

- **SKAL pitää hyvänä, että Suomessa ollaan ottamassa käyttöön tienkäyttöön perustuva maksu, joka saattaa ulkomaiset kuorma-autot maksamaan Suomen tieverkon käytöstä**
- **On ensisijaisen tärkeää varmistaa lain voimaansaattaminen vielä tämän eduskunnan aikana, jotta tienkäyttöveron keräysjärjestelmän rakentamiseen jää riittävästi aikaa**

© SKAL

- **SKAL:n kannan mukaan olisi perusteltua käsitellä ehdotettua järjestelmää maksuna tieverkon käytöstä veron asemasta**
- **Tällöin maksutulot voitaisiin korvamerkitä tieverkon kehittämiseen, mikä olisi ajoneuvon tienkäyttöön liittyvän kustanuksen osalta perusteltua.**

© SKAL

Soveltamisala

- **Nopeudeltaan yli 40 km/h traktorit tulee saattaa tienkäyttöveron soveltamisalan piiriin niiltä päiviltä, kun traktoria käytetään muissa kuin polttoainemaksulain mukaisissa kuljetuksissa**
- **Hinausautot tulisi vapauttaa tienkäyttöverosta rinnastamalle niiden käyttö pelastusajoneuvoihin**
- **Hinausajoneuvojen käyttöpäiviä saattaa harvemmin asutulla seudulla olla vain muutamia kymmeniä vuodessa ja tehtävään lähdöt kiireellisiä, että tienkäyttöveron ostaminen päiväperusteisena ei ajankäytöllisistä syistä ole mahdollista**
- **Hinausautoille jouduttaisiin käytännön syistä ostamaan tienkäyttövero vuosiperusteisena, mikä loisi autotyypin käyttöön nähden suuren lisäkustannuksen**

© SKAL

Tienkäyttöveron kustannusten kompensointi

- **Esityksen mukaan tienkäyttöveron suomalaisille yrityksille aiheuttamaa lisäkustannusta kompensoitaisiin muuttamalla käyttövoimaveron rakennetta ja alentamalla sen tasoa siten, että kuorma-autoilta perittävä käyttövoimavero alenisi vuositasolla yhtä paljon kuin tienkäyttöveron kustannusvaikutus olisi**
- **Esityksen perusteluissa on todettu useammassa kohdassa, että tällainen kompensaatiotapa saattaa olla EU-oikeudellisesti tarkasteltuna ongelmallinen**
- **Lainsäädännön voimaansaattamisen jälkeen komissio saattaisi käynnistää Suomea vastaan rikkomusmenettelyn mallin syrjivyyden johdosta**

© SKAL

Tienkäyttöveron kustannusten kompensointi

- **Hallituksen esityksessä ehdotettu tienkäyttövero ja siihen liittyvä käyttövoimaveron alentaminen on lähetettävä lain tultua hyväksytyksi ns. notifikaatiomenettelyyn EU komissiolle, jotta ennen lain voimaan tuloa voidaan olla varmoja sen EU-oikeudenmukaisuudesta**
- **Muutoin Suomi voi joutua rikkomusmenettelyn kautta luopumaan käyttövoimaveron alentamisesta osana tienkäyttöveron käyttöönottamista**
- **Tällöin tienkäyttöverosta syntyisi noin 30 miljoonan euron kansallinen lisäkustannus, eikä malli enää vastaisi hallitusohjelman kirjauksen tarkoitusta**

© SKAL

Tienkäyttöveron kustannusten kompensointi

- **Mikäli komissio toteaisi käyttövoimaveron alentamisen olevan EU-säädösten vastaista, tulee tienkäyttöveron kompensointi valmistella uudelleen ja ottaa Suomessa käyttöön alemmin verotettu ammattidiesel**
- **Tämä on SKAL:n arvion mukaan EU-oikeudellisesti riskitön kompensaatiotapa**

© SKAL

Käyttökauden aikaiset muutokset

- **Esityksen mukaan tienkäyttöveron käyttökauden ilmoittaminen olisi sitova, eikä veroa palautettaisi, vaikka kuorma-autoa ei voisi käyttää tai sitä ei tosiasiallisesti käytettäisi liikenteessä käyttökauden aikana**
- **Omistajan vaihdoskaan ei oikeuttaisi jo suoritetun veron palauttamiseen myyjälle, mutta maksettu vero siirtyisi uuden omistajan hyväksi**
- **Käyttökauden ilmoittamisen sitovuus johtaisi esimerkiksi tilanteisiin, jossa haltija on lunastanut vuoden käyttöoikeuden kolmiakseliselle autolle, mutta tarvitessaan autoa liiketoimintaympäristön muutosten vuoksi perävaunun vetämiseen haltija joutuisi maksamaan uuden tienkäyttöveron ja samalla menettäisi kolmiakseliselle autolle ostamansa käyttökauden loppuajan**

© SKAL

Käyttökauden aikaiset muutokset

- **SKAL ehdottaa Lakiin raskaiden ajoneuvojen tienkäyttöverosta 7 §:ään muutettavaksi**
- **Poistetaan pykälästä kolmas momentti, ja sen tilalle uudet kolmas ja neljäs momentti seuraavasti:**
  - ~~**Kuorma-auton poisto liikennekäytöstä, lopullinen poisto Suomen liikenneasioiden rekisteristä, ilmoitettua aikaisempi käytön lopettaminen, omistajanvaihdos tai muu käytön estyminen käyttökauden aikana ei vaikuta käyttökaudelta suoritettavan veron määrään**~~**.**
  - **3 mom. ”Mikäli ajoneuvo poistetaan liikennekäytöstä, käyttökauden jäljellä oleva tienkäyttöveron määrä siirtyy haltijalle käytettäväksi osana seuraavaa tienkäyttöverosuoritusta tai käyttökaudelta hyödyntämättä jäänyt vero palautetaan haltijalle.”**
  - **4 mom. ”Mikäli ajoneuvon haltija muuttaa ajoneuvon akselilukumäärää, huomioidaan käyttökauden jäljellä olevan veron määrä osana uudella akselilukumäärällä laskettua tienkäyttöveroa.”**

© SKAL

Käyttökauden aikaiset muutokset

- **Hyödyntämättä jääneen veron hyvitys on käytössä ajoneuvoverotuksessa miljoonissa suomalaisissa autoissa, joten vastaava hyvitysmenettely on toteutettavissa myös ehdotettuun tienkäyttöveroon**

© SKAL

Tienkäyttöveron suorittaminen

- **Esityksen mukaan tienkäyttövero on suoritettava 30 vuorokauden kuluessa kuorma-auton veronalaisen käytön aloittamisesta**
- **SKAL esittää, että ulkomailla rekisteröidyistä ajoneuvoista tienkäyttövero olisi maksettava viimeistään ajoneuvon poistuessa maasta**
- **Suomessa liikennöi paljon ulkomailla rekisteröityjä tienkäyttöveron piiriin kuuluvia ajoneuvoja, jotka viipyvät maassa vain lyhyen ajan, eivätkä säännöllisesti palaa Suomeen**
- **Näiltä tienkäyttöverot jäävät saamatta, ellei niitä peritä viimeistään maasta poistuessa**

© SKAL

Käyttökielto

- **Esityksessä ehdotetaan kuorma-autolle käyttökieltoa, ellei veroa tai seuraamusmaksua ole suoritettu**
- **SKAL esittää, että erääntyneet tienkäyttöverot tai maksamaton seuraamusmaksu aiheuttaisi kuorma-autolle maastavientikiellon**

© SKAL

Kiitos!

ASIANTUNTEMUSTA

JÄSENEN HYVÄKSI

